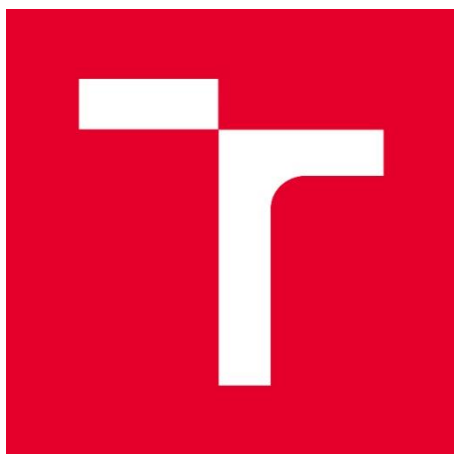




VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ
FAKULTY OF FINE ARTS

VÝTVARNÁ TVORBA
FINE ART PRACTISE

ATELIÉR MALÍŘSTVÍ 2
STUDIO PAINTING 2

VRCHOL A ÚZEMIE
SUMMIT AND TERRITORY

DOKUMENTACE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS DOCUMENTATION

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

ŠTEFAN MLYNARČÍK

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Doc. MgA. LUDĚK RATHOUSKÝ

OPONENT PRÁCE
OPPONENT

MgA. MATĚJ SMETANA, Ph.D.

BRNO 2017

DOKUMENTACE VŠKP

OBSAH:

OBRAZOVÁ ČÁST

s. 4 – 8

TEXTOVÁ ČÁST (PÍSEMNÁ OBHAJOBA)

s. 9 - 10

OBRAZOVÁ ČÁST

K obhajobě bylo předloženo 5 videodokumentaci



Predné Solisko, súbor MOV, 10:49 min., 2017

(výška 2093,3m, posun vrchoľu o 2m SZ smerom, navýšenie o 30cm na 2093,6m)



Veľká Svišťovka, súbor MOV, 11:35 min., 2017

(výška 2037,6m, navýšenie súčasného vrcholu o 60cm na 2038,2m)



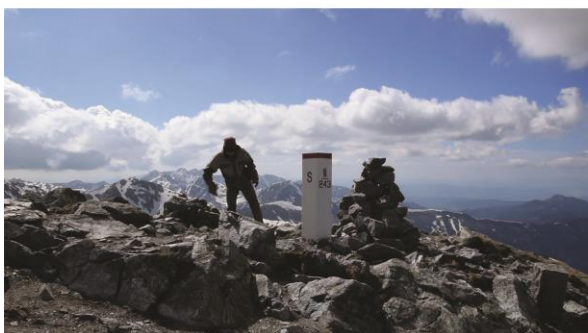
Ostrva, súbor MOV, 12:47 min., 2017

(výška 1984,0m, navýšenie súčasného vrcholu o 1m na 1985,0m)



Slavkovský štít, súbor MOV, 11:26 min., 2017

(výška 2452,4m, posun vrchoľu o 1,8m JV smerom, navýšenie o 60cm na 2453,0m)



Klin/Starorobociański Wierch, súbor MOV, 12:41 min., 2017

(výška 2173,0m, posun vrcholu o 0,5m S smerom do Poľska, navýšenie o 1,2m na 2174,2m, symbolická revízia hraníc spôsobuje zväčšenie územia Slovenska o 7m²)

Videá dostupné na (nahrané spolu poporadí v jednom súbore, vyexportované do mp4):

http://archiv.ffa.vutbr.cz/vskp/video/2017-mlynarcik-stefan-vrchol_a_uzemie

TEXTOVÁ ČASŤ (PÍSEMNÁ OBHAJOBA)

Vrchol a územie

Už dlhšie časové obdobie sa kontinuálne vo svojej práci zaoberám kartografickou linkou, mapou a alternatívnymi spôsobmi prepisu reality do nich. Na základe určitej formy konceptuálneho prístupu sa snažím rôznymi spôsobmi interpretovať zaužívanú realitu a vkladať ju no nových súvislosti. Vzniká tak forma sekundárnej reality, ktorá ponúka nový, niekedy logickejší pohľad (napr. práca sídlisko Juh V) na vec. Pre väčšinu mojich prác je dôležitý analytický prístup, ktorý sa snaží dosiahnuť určitú exaktnosť, presnosť a čistotu.

Konkrétna práca Vrchol a územie je čiastočným vykročením z danej charakteristiky mojich predchádzajúcich projektov. Hoci sa jedná o formu osobnej interpretácie bežne zaužívaného kartografického/topografického výkladu zemského povrchu, práca je viac posunutá do symbolickej roviny, a teda dochádza k zrieknutiu sa exaktnosti, resp. tzv. „vedeckosti“ diela. Zároveň aj forma osobného prežitku v krajine, ako aj voľba videodokumentácie ako výstupu je pre mňa nová, a tým pádom aj samotná práca je z môjho pohľadu určitým experimentom s hľadaním nových foriem prepisu reality.

Vrchol v topografii sa všeobecne definuje ako najvyšší bod zemského povrchu, ktorého všetky susedné body sú nižšie, majú menšiu nadmorskú výšku. Zmyslom tejto práce je symbolická revízia nadmorských výšok tatranských vrcholov na základe osobnej interpretácie. Jedná sa tak z mojej strany o (v kontexte celkovej masy vrcholu) subtílnu transformáciu neukotveného kamenia vrcholu do podoby navyšujúcej jeho lokálne maximum. Zjednodušene to môžeme charakterizovať ako navrhovanie „kôpiek kamenia“ na vrcholoch za účelom „nárastu hory“. Jednotlivé akcie prebiehajú na sutinových vrcholoch Tatier, ktoré predstavujú najvyššie pohorie na Slovensku a zároveň najnižšie veľhory sveta. Symbolické naštrbenie zaužívaných predstáv o presných učebnicových výškach vrcholov sa tak dostáva do hry spolu s nárastom toho „národného“ spôsobujúceho hrdosť. Zároveň je z práce cítiť určitý sisyfovský princíp bezvýznamnosti roboty, keďže trvácnosť jej výsledku je ovplyvnená rôznymi vonkajšími faktormi. Pravdepodobne sa časom rozpadne, prípadne ju horolezec/turista na vrchole zničí. Je možné, že za doterajší čas vzniku práce, už niektorý z nových vrcholov neexistuje. Na určitý čas sa však táto „kôпка kamenia“ stáva regulárnym najvyšším bodom danej časti zemského povrchu, ktorý je zložený výhradne z materiálu daného vrcholu.

Exaktná vedeckosť sa z práce vytráca najmä kvôli nemožnosti zadefinovania nového vrcholu z odborného hľadiska. Na to je totiž nutné, aby bol daný bod ukotvený a nedalo sa z nim pohnúť. Ten je však častokrát najmä na sutinových vrcholoch v Tatrách značne nejasný. Práca tak funguje skôr na osobnom prežitku, uvedomení si vzniknutej situácie, pričom konfrontovať sa s jej výsledkom môže len návštevník daných vrcholov, ktorý ho môže, avšak nemusí prijať.

Pojem územie sa vzťahuje na konkrétne vrcholy, ktoré v rámci Tatier ležia na pomedzí Slovenska a Poľska. Práve vrchol (resp. pohorie) je totiž odpradávnym bodom, ktorý prírodne oddeľoval dva územné celky. Pohoria častokrát tvorili na jednej strane ochrannú líniu, na strane druhej neprekonateľnú bariéru medzi dvoma krajinami. Hoci v súčasnosti je už štátna hranica presne definovaná sieťou topografických bodov, oficiálne by mala prechádzať najvyšším bodom daného vrcholu, a teda presunutím tohto najvyššieho miesta, ktorým táto hranica prechádza, dochádza aj k symbolickému posunu hranice. To poukazuje na historický kontext manipulácie s touto hranicou, ktorá bola mnohokrát revidovaná z rôznych politických dôvodov. Z reálneho hľadiska však práce na pohraničných vrcholoch dostávajú aj iný nečakaný rozmer. Manipuláciou sutinového kamenia vzhľadom na stále topografické body tu dochádza k bezprostrednému prenosu vrcholového materiálu medzi dvoma suverénnymi štátmi.

Čo sa týka samotného fenoménu „stavania mohýl v horách“, zmyslom tejto práce nie je priblíženie sa tejto činnosti. Nie je dôležitý ani samotný objekt/socha (či už jej estetická alebo orientačná funkcia), ktorá vznikne, ide skôr o čo najefektívnejšie a zároveň najtrvácnejšie vytvorenie nového/staronového najvyššieho bodu dočasne revidujúceho nadmorskú výšku.

Z hľadiska súčasného umenia ma zaujali dva projekty založené na čiastočne podobnom princípe. *The Intruder* (2015), Oscara Santillana, a *When faith moves mountains* (2002), Francisa Alysa. Práca Oscara Santillana vzbudila rozporuplné reakcie u laickej verejnosti, keďže svojím subtilným gestom narušil predstavu bežného hrdého Angličana o vrchole najvyššej hory krajiny Scaffel Pike, ktorú odštiepením z najvyššie položeného kameňa hory znížil o jeden palec. Hoci som sa k tomuto projektu dostal až nedávno, myslím, že existuje určitá paralela medzi dvojicou prác, avšak Santillan stavia viac na prepojenie dvojice výška vrcholu-výška hrdosti národa.

U Francisa Alysa je viac citel'ný sociálny aspekt, avšak keďže danú prácu poznám dlho, môžem povedať, že ma bezprostredne ovplyvnila. V konečnom dôsledku sa totiž tiež jedná o symbolický posun hory.

Zároveň som sa pri práci snažil dodržiavať landartové pravidlá Andyho Goldsworthyho, a používal som výhradne materiály z najbližšieho okolia miesta práce, čo dodáva novému vrcholu určitú validitu, keďže „narástol sám zo seba“.

Výstupom sú video dokumentácie akcií z vrcholov, z ktorých vybraných 5 je súčasťou bakalárskej práce. Práca týmto nie je ukončená, naopak, predpokladá spontánne pokračovanie v dlhodobom horizonte.